

مروری بر الگوهای بهینه مشارکت والدین و جامعه محلی در فرآیندهای تصمیم‌گیری مدرسه

حسین عزیزی نژاد^۱، رضا رحمتی نیا^۲، امیرحسین جاوید^۳، فاطمه رحمتی نژاد^۴

^۱ دکتری مدیریت سیستم‌ها، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

^۲ کارشناسی تربیت بدنی و مدیر مدارس ابتدایی

^۳ کارشناسی ارشد علوم سیاسی و دبیر ریاضی

^۴ کارشناسی ادبیات و آموزگار

چکیده

این پژوهش مروری به بررسی مدل‌های مختلف مشارکت والدین و جامعه محلی در سطوح متفاوت تصمیم‌گیری مدارس (از مشاوره تا تصمیم‌گیری اجرایی) می‌پردازد. هدف، شناسایی الگوهایی است که مشارکت را از یک فعالیت صرفاً حمایتی به یک عامل تأثیرگذار استراتژیک در بهبود نتایج دانش‌آموزان و پایداری مالی مدرسه تبدیل می‌کند. این مرور، ادبیات مربوط به الگوهای مشارکت در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه را مقایسه می‌کند. نتایج حاکی از آن است که موفق‌ترین الگوها آن‌هایی هستند که فراتر از جلسات انجمن اولیا و مربیان سنتی رفته و شامل ساختارهای رسمی برای ورودی‌های جامعه در فرآیندهای برنامه‌ریزی استراتژیک و ارزیابی هستند. با این حال، موانعی نظیر عدم اعتماد متقابل، تفاوت‌های فرهنگی و نابرابری در ظرفیت مشارکت والدین در مناطق مختلف، نیازمند راهبردهای مدیریتی مبتنی بر شفافیت و توانمندسازی دوطرفه است.

واژه‌های کلیدی: مشارکت والدین، جامعه محلی، حکمرانی مدرسه، تصمیم‌گیری مشارکتی، انجمن اولیا و مربیان، سرمایه اجتماعی مدرسه، تعامل مدرسه و خانواده.